

Standpunktkarakter for elev som vil hoppe over 10. klasse

TOLKNINGSUTTALELSE SIST ENDRET: 12.12.2014

Eleven skal bare ha standpunktkarakter i de fagene som allerede er avsluttet eller avsluttes på 9. årstrinn, og skal heller ikke ha eksamen. Unntaket er om eleven tar fag fra videregående opplæring, da skal eleven være med i trekket til eksamen i fag som blir avsluttet.

Gjelder

- Opplæringslova - § 2-1. Rett og plikt til grunnskoleopplæring
- Forskrift til opplæringslova - § 1-15. Tilbod om fag frå vidaregåande opplæring til elevar på ungdomstrinnet

Vi har fått spørsmål fra Fylkesmannen i Vestfold om fritak fra opplæringsplikt for en elev som ønsker å hoppe over 10. klasse, og starte på videregående skole.

Fylkesmannen stiller følgende spørsmål: Dersom skolen fatter vedtak om å fritta en elev fra opplæringsplikten for resten av grunnskolen, skal eleven ha et vitnemål med standpunktkarakterer i alle fag, og videre må eleven gjennomføre både lokalt gitt og sentralt gitt eksamen på 10. trinn?

Fritak for opplæringsplikten

Opplæringsloven § 2-1 fjerde ledd åpner for at kommunen kan fritta en elev i grunnskolen helt eller delvis fra opplæringsplikt en når hensynet til eleven tilsier det. Dette krever sakkyndig vurdering og samtykke fra foreldrene.

Det går fram av Ot.prp. nr. 46 (1997 - 98) s. 153 at: "Fritak etter andre punktum skal berre givast i heilt spesielle unntakstilfelle, først og fremst der det er urimeleg overfor eleven å gjennomføre opplæringsplikta."

Vi legger til grunn at kommunen må vurdere og ta stilling til om den konkrete eleven på 9. årstrinn kan fritas fra opplæringsplikten for resten av grunnskolen etter opplæringsloven § 2-1 fjerde ledd. Når en elev hopper over et årstrinn, betyr dette at eleven fritas for ett eller flere av de ti årene i grunnskolen og eleven vil ha rett til å fullføre grunnskolen på et senere tidspunkt. Eleven skal bare ha standpunktkarakter i de fagene som allerede er avsluttet eller avsluttes på 9. årstrinn. Paragraf 3-18 i forskrift til opplæringsloven har bestemmelser om når en standpunktkarakter må være fastsatt i forhold til sentralt gitt og lokalt gitt eksamen i grunnskolen. Da eleven ikke vil ha standpunktkarakter i eksamensfagene betyr dette at eleven heller ikke skal gjennomføre eksamen.

Elever som er skrevet ut av grunnskolen etter opplæringsloven § 2-1 fjerde ledd kan tas inn til videregående opplæring, jf. forskrift til opplæringsloven § 6-13 første ledd bokstav a). Eleven tas inn til videregående opplæring etter en individuell vurdering, jf. § 6-25.

Tilbud om fag fra videregående opplæring til elever på ungdomstrinnet

Etter forskrift til opplæringsloven § 1-15 kan elever på ungdomstrinnet ta fag fra videregående opplæring mens de fortsatt er elever i grunnskolen. Kommunen fatter et enkeltvedtak om at eleven på ungdomstrinnet skal ta et eller flere fag i videregående opplæring, jf. første ledd i bestemmelsen . Før kommunen fatter enkeltvedtaket, skal det innhentes samtykke fra eleven eller foreldrene til eleven.

For disse elevene gjelder kapittel 3 om individuell vurdering i faget både på ungdomstrinnet og i videregående opplæring. Det går fram av § 3-25 tredje ledd at elever

på ungdomstrinnet som avslutter et fag tidligere enn det som følger av læreplanverket, skal være med i trekket til eksamen i faget det opplæringsåret faget blir avsluttet. Dersom eleven blir trukket til eksamen, kommer denne eksamen i tillegg til de eksamener som departementet har fastsatt at eleven skal ha på 10. årstrinn.

Vedlegg

- Vårt svar til Fylkesmannen i Vestfold

Oppgrader til en [støttet nettleser](#) for å få en reCAPTCHA-utfordring.

[Hvorfor skjer dette?](#)